

Handläggare: Maria Andersson
Avdelning: Personal och kansli

Mottagare: Kommunstyrelsen

Årsrapport 2021

finskt förvaltningsområde

Sammanfattning av ärendet

Årligen upprättas en rapport över arbetet med finskt förvaltningsområde i Skinnskattebergs kommun och överlämnas till kommunstyrelsen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	2
BAKGRUND	2
SAMRÅD	2
AKTIVITETER	3–5
REGIONALT SAMARBETE	6
INFORMATIONSSINSATSER	6
PROJEKTMEDEL	6
KARTLÄGGNINGAR	6
FÖRVALTNINGSOMRÅDET I KOMMUNENS VERKSAMHETER	7
KOMMUNIKATION	8
KOMMUNADMINISTRATION	8

Inledning

Enligt handlingsplanen för arbetet med nationella minoriteter och minoritetsspråk, antagen av kommunfullmäktige 2020-09-29 §174 ska förvaltningen årligen upprätta en rapport till kommunstyrelsen. Handlingsplanen revideras vartannat år eller vid behov.

Bakgrund

Sedan februari 2011 tillhör Skinnskatteberg kommun finskt förvaltningsområde, vilket bland annat innebär att kommuninvånarna har rätt att använda finska som språk vid kontakt med kommunen. De har också, på begäran rätt till helt eller till väsentlig del finskspråkig förskoleverksamhet och äldreomsorg. Arbetet med att implementera lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk är ett långsiktigt och kontinuerligt arbete för kommunen.

Samråd

Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk 5 §, förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor.

Samråd enligt första stycket ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande.

Lag (2018:1367).

5 a § Förvaltningsmyndigheter ska särskilt främja barns och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem och anpassa formerna för detta till deras förutsättningar. *Lag (2018:1367).*

Skälet att det inte finns några detaljregleringar av samråd i form av riktlinjer är att förutsättningarna för kommuner, landsting och statliga myndigheter att anordna samråd och andra former för delaktighet varierar beroende av deras storlek, organisering mm. Även möjligheterna att hitta samrådsparter varierar i olika utsträckning i olika delar av landet. Därför finns det behov för kommuner och andra myndigheter att kunna anpassa formerna för samråd och inflytande till lokala och andra förutsättningar. Det är dock av stor vikt att samråden genomförs systematisk.

Aktiviteter

Året 2021 började med ek-fat möte, ett kulturliv för alla. Vi har möten c: a 4-5 gånger per år. Planerar teaterarrangemang och ser över ekonomi.

Möten med Finnet har man också några gånger om året det är ett arrangörsnätverk med ett intresse att arrangera sverigefinsk, finsk och finlandssvensk kultur i Sverige. Bevakar och förmedlar information om aktuell finsk och finskrelaterad kultur i regionen. Finns på ett antal orter runt om i Sverige där det finns en större publikgrupp med intresse för de aktiviteter som Finnet arrangerar.

Samrådsmöten skedde med förskola, skola, Sture och äldreomsorg, politikerna Eva Wikström och Elisabeth Åberg samt finska föreningen genomfördes via Teams och så småningom fysiskt.

Möten med oss samordnare i Västmanland skedde regelbundet både via Teams och fysiskt.

Skickade Powerpoint i början på året till alla kommunanställda via mejl, en kort presentation om vad finsk förvaltning innebär och de viktigaste delarna av dess lagar. De fanns de som inte hade en aning och lärde sig lite iallafall.

HR satte in en timmes obligatorisk utbildning ang. nationella minoriteter för nya chefer.

På sverigefinnarnas dag 24 februari flaggades det vid kommunhuset och de bjöds på tårta i färgerna, blått, vitt och gult som jag och Armi körde ut, nu får även LSS och Lotsen. Även biblioteket uppmärksammade dagen.

Träffat finska föreningen ibland och vi har en bra kommunikation, några är även med på samrådsmöten.

I 0222:an i början på året var det enkät med om man hade önskemål eller idéer som man kunde lämna till kommunen, mejla eller ringa in men inga förslag inkom. Även påminnelse om Sverigefinnarnas dag och Finlands självständighetsdag. Information om vad det innebär att vara med i finsk förvaltning i november, på finska och svenska.

Föreställningen "Taiga" som skulle visas för vissa skolklasser med Kolina van den Berg blev inställt pga. Covid-19.

Morsdag den 9 maj firades med tårta på våra äldreboenden. (Finland har inte samma dag som i Sverige.)

Möten skedde även med biblioteket då vi diskuterar gemensamma evenemang. På Finlands självständighetsdag 6 december kom Trio Kontrast och spelade på biblioteket med visor på svenska och finska och vi bjöd på kaffe med dopp. Böcker har köpts in till biblioteket och finska låntagare har ökat tack vare det.

Vi samordnare i Västmanland planerade en dag för alla som jobbar på förskolan i Västmanland och är finsktalande för en inspirationsdag då de skulle vara med 2 föreläsare och personalen skulle utbyta mejladresser och idéer med varandra men tyvärr blev det avbokad en månad innan pga. Covid-19, tanken är att göra det mars 2022 i stället.

Axevalla hade utbildning för oss samordnare om Minoritetslagens rättigheter: historik, bakgrund, struktur, ramar, tolkning-de allmännas ansvar, lagstiftning, EU, FN och Europarådet.

Samt en timmes föreläsning av Marie Hagsgård (Europarådet). Samt även en om samverkan inom minoritetsfrågor.

I tidningen Suomen Uutisviikko annonserade vi om torgeventet 15 juni som vi hade tillsammans med finska föreningen, det var 3 timmars dragspelsmusik, finsk dans och det serverades 190 st. korv med bröd, blev mycket uppskattat av stora som små. Samordnaren informerade om finsk förvaltning och delade ut tygväskor med sverigefinska flaggan.

I tidningen RS (Ruotsin suomalainen) var alla Västmanlands samordnare med i reportage från varje kommun var för sig, skrivet av Airie Tervaniemi, journalist på tidningen och även själv samordnare i Lindesberg.

Zoom möten: bl.a. kompetensutveckling samt nätverk för att stödja anhöriga med Susanne Rolfner Suvanto, vi har 2–3 möten per år. Fortsättningsvis kommer Pia Laurell som är kommunens anhörigstödare att medverka. En bra liten grupp för att stödja varandra och ge tips. Även ett möte digitalt: "Revitalisering av nationella minoritetsspråk."

Minoritetsnätverksmöten har vi samordnare i Västmanland några gånger per år med Länsstyrelsen (Torbjörn Messing) samt Tanja Alanko från Region Västmanland. I december blev det en kampanj för alla 5 minoriteter, med annonser i tidningar och VL bussarna. Det handlade om att 2021 var det demokratiår, 100 år och det stod Hej på de 5 olika minoritetsspråken och om de vet sina demokratiska rättigheter och var de kan hitta dem. Annonsen var även med i 0222:an.

På Sture var det pizzakväll och information till de unga att vi tillhör finsk förvaltning i Skinnskatteberg. Reflexband trycktes med Skinnskattebergs logga och sverigefinskaflaggan på för att ge barn och ungdomar. Det var en rolig karaokekväll i december tillsammans med finska föreningen där alla var välkomna, korv med bröd bjöds det på.

På Masmästarbo förskola var det en liten föreställning som heter: "Orden som kom bort" med Linda Jokela från Uusi teatteri och det blev uppskattat. I december fick Barbro ge barnen som hon har i sin finskagrupp varsin Muminmugg. Barbro har inrett ett nytt finskt rum då den förra togs bort och hon gör ett mycket bra arbete trots att hon är ensam, hon har även ett Instagramkonto där man kan följa hennes arbete. (tva_sprak_mmbo)

Till förskolorna beställdes det i december gula reflexvästar till alla barnen med kommunens logga och sverigefinskaflaggan tryckt på ryggen.

Terje på Klockarbergsskolan som är modersmåls lärare och eleverna hon har uppmärksammades i SVT Västmanland då det är brist på modersmåls lärare i många andra kommuner och vid tillfället hade hon 11 elever, vilket är fantastiskt.

Till Hemgården kom Hans Raab med fru och de underhöll med roliga finska ord och fraser, sång och musik, de fick ej vara på Klockarbergsgården pga. Covid-19.

Klockarbergsgården fick tidningen Suomen Uutisviikko varje vecka.

På Korpen anordnade finsk förvaltning i samarbete med VÄSKY (Västmanlands finska riksteaterförening) föreställningen "Sörjen som blev" med Anna Takanen och Nico på dragspel, en fin och känslös föreställning som handlar om att vara krigsbarn och det var samtal efteråt för dem som ville där även Kolina van den Berg medverkade i samtalet tillsammans med Anna Takanen.

Finsk förvaltning bidrog med 8000 kr till föreställningen "Tjära människa" den handlar om poeten och livskonstnären Akseli Ollikainen som också var på Korpen.

Samordnare var till Stockholm och Finska ambassaden där det var event för samordnare, bland annat om positiva exempel på samråd, samråd med ungdomar och revitalisering av språket.

Träffade Kommunstyrelsen och berättade vad jag gör som samordnare.

Vid entrén finns en brevlåda där man kan få lägga tips och idéer vad man kan göra inom FFO.

Regionalt samarbete

Ett regelbundet samarbete med Regionen och Länsstyrelsen Västmanland har funnits där regelbundna träffar har ägt rum digitalt och även vi samordnare har haft möten digitalt och fysiskt.

Informationsinsatser

I kommunhusets entré har det funnits informationsmaterial att tillgå på minoritetsspråk. Alla minoritetsflaggor i form av bordsflaggor finns i receptionens fönster för att synliggöra samtliga nationella minoriteter.

I 0222:an uppmärksammas högtider och kommunnytt från våra sektorchefer har översatts till finska samt viktiga telefonnummer som till fastighetservice, ändrade öppettider sommar och kring jul. Även information gavs vid eventet som var på torget.

Projektmedel

Har betalats ut till finska föreningen för kulturevenemang med dans och musik som anordnades på torget tillsammans på sommaren med finsk förvaltning och även till Finlands självständighetsdag i december då det var öppet för alla i finska föreningens lokal med dans, musik, mat och även karaokekvällen på Sture.

Kartläggningar

Har kartlagt de som arbetar i Skinnskattebergs kommun hur många som talar finska inom äldre och barnomsorg.

Förvaltningsområdet i kommunens verksamheter

Förskola

Tvåspråkig verksamhet på Masmästarbo förskola fortgår. Barbro var ensam men ett tag hade hon Päivi Ruutikainen från Klockarbergsgården som var på Masmästarbo och de finska timmarna med Barbro. Päivi återvände till sitt ordinarie arbete efter några månader. Barbro har gjort och gör ett väldigt bra arbete med det finska.

Skola

Intresset för modersmålsundervisning i finska redan från förskoleklass håller i sig. I nuläget läser 7 elever finska som modersmål i grundskolan. Det var 11 barn i olika åldrar för 2 månader sedan men några tjejer ville ta en paus och Terje gör också ett fantastiskt arbete som modersmåls lärare och blev uppmärksam i SVT Västmanland i 3 olika avsnitt. Många kommuner saknar modersmåls lärare helt och hållet så vi får vara tacksamma för att vi har en då det är mycket svårt att rekrytera.

Minoritetsspråkstipendiet 500 kr delades ut till elev, som särskilt utmärkt sig i intresset för minoritetsspråket finska och som på ett positivt sätt strävat efter att behålla och revitalisera sitt kulturarv samt visat sig vara ett positivt föredöme för sina skolkamrater i sin strävan att läsa minoritetsspråket.

Biblioteket

Biblioteket fortsätter att uppmärksamma alla de 5 minoriteter på deras dagar. På självständighetsdagen den 6 december var det underhållning i form av musik med Trio Kontrast, de sjöng visor från väst till öst och de bjöds på kaffe med dopp. Många var och såg den och även barnen på förskolan Masmästarbo. Biblioteket har även köpt in flertalet finska böcker även detta år och det är uppskattat.

Allaktivitetshuset Sture

Har träffat ungdomar på Sture, det var pizzakväll och information om FFO och karaoke kväll tillsammans med finska föreningen. De hade önskemål om reflexer så de fick reflexband med sverigefinska flaggan och kommunens logga.

Äldreomsorg

Det har bjudits på tårta på torsdag, sverigefinnarnas dag och även på Finlands självständighetsdag på Hemgården, Klockarbergsgården och till brukare som har hemtjänst i vår kommun (ca 50 st) De informerades även varför de får tårta, på självständighetsdagen var det små finska flaggor på varje tårtbit. Armi slutade sin tjänst som anhörigstödare i februari men i november fick Pia Laurell tjänsten som anhörigstödare, hon talar finska och det var ett krav då tjänsten var ute.

Kommunikation

Kommunikatörerna ansvarar för synliggörandet av minoriteternas högtidsdagar på kommunens webbplatser, 0222:an (kommuntidning) och sociala medier.

Kommunadministration

Under året har receptionen bemannats tvåspråkigt 3–5 i veckan i syfte med att kunna erbjuda finskspråkig service till invånare både på plats och via telefon.